

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

JAARPROGRAMMA

Stedelijk Gebied Eindhoven 2022

VASTGESTELD DOOR HET BESTUURLIJK PLATFORM OP 17 DECEMBER 2021

STEDELIJK GEBIED!

VOORWOORD

Geachte raadsleden,

Met trots presenteer ik u hierbij het Jaarprogramma 2022 voor onze samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven. In dit Jaarprogramma 2022 kunt u lezen wat de Portefeuillehouders Wonen, Economie, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte in 2022 willen doen om de doelen van de samenwerking tussen onze gemeenten te verwezenlijken.

Actualisatie van de agenda komend jaar

Het jaar 2022 wordt een bijzonder jaar met de gemeenteraadsverkiezingen en het actualiseren van onze Samenwerkingsagenda voor het Stedelijk Gebied Eindhoven. We gaan dit doen omdat de opgaven, zoals omschreven in de 'Samenwerkingsagenda 2018-2025', grotendeels gerealiseerd zijn en op een aantal punten zijn ingehaald door de actualiteit. De woningmarkt is bijvoorbeeld ingrijpend veranderd ten opzichte van 2017 en de samenwerking heeft een prominenter positie gekregen. Voorbeelden zijn o.a. de Woningbouwimpuls, de Woondeal die we met Rijk en provincie hebben gesloten en het SGE Verstedelijkingsakkoord waaraan is gewerkt. Onze samenwerking is een serieuze partner in deze trajecten. Het Bestuurlijk Platform heeft daarom op 11 juni jl. besloten om de Samenwerkingsagenda te actualiseren, zodat we in de nieuwe raadsperiode weer een agenda hebben die scherp de opgaven definieert en ook onze succesvolle samenwerking borgt in de toekomst. Besluitvorming voor het vaststellen van een nieuwe agenda door de negen gemeenteraden staat gepland in de tweede helft van 2022. In de tussentijd gaan wij natuurlijk actief door.

Opgaven waar we voor staan

Veel mensen willen zich (nog steeds) in het Stedelijk Gebied Eindhoven vestigen waardoor er een huishoudensgroei is en krapte op de woningmarkt. Een belangrijke opgave voor de gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven is om de woningbouw te blijven versnellen en te zorgen dat er (betaalbare) woningen gebouwd worden voor diverse doelgroepen. Hierin trekken de negen gemeenten gezamenlijk op. In 2022 focussen we ons op het realiseren van de eerste standaard sociale huurwoningen/WoonST woningen en gaan we met behulp van provinciale financiering onze regionale flexpool inzetten op gezamenlijke prioriteiten om meer voordeuren te realiseren.

Op het gebied van Economie worden wederom flinke stappen gezet. In 2022 starten we o.a. met het maken van een gezamenlijke visie en een programma op de kwaliteit van onze bedrijventerreinen. Hiermee gaan we de kwaliteit van onze (bestaande) bedrijventerreinen naar een hoger niveau tillen. Waarbij nadrukkelijk aandacht is voor verduurzaming. Een andere belangrijke prioriteit is het vernieuwen van de regionale detailhandelsvisie, die op dit moment verouderd is.

In 2022 wordt vanuit het thema Ruimte samen met provincie en rijk uitvoering gegeven aan het gezamenlijk verstedelijkingsakkoord. Dit is een uitvloeisel van het doorlopen MIRT traject. Het akkoord wacht, op het moment van het vaststellen van dit Jaarprogramma, nog op ondertekening door een nieuw kabinet. Binnen het thema Voorzieningen & Evenementen wordt o.a. uitvoering gegeven aan de door u vastgestelde strategie 'Groots! Een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE'.

STEDELIJK GEBIED!

Met volle vaart gaan we door

Ook 2021 was een bijzonder jaar met de Coronacrisis en de effecten daarvan op onze inwoners en ondernemers. Tijdens dit jaar hebben we bewezen dat we ook in tijden van crisis samen kijken naar kansen en mogelijkheden voor onze stedelijke regio. Ik ben trots dat we samen weer een ambitieus Jaarprogramma aan u kunnen toesturen. Hierin staat waar we ons met de samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven het komend jaar op gaan focussen. Uiteraard binnen de door u vastgestelde kaders.

Ik wil alle betrokken bestuurders, raadsleden en ambtenaren bedanken voor hun vertrouwen en hun inzet. Rest mij niets anders dan u heel veel leesplezier toe te wensen!

Jos van Bree

Voorzitter Stedelijk Gebied Eindhoven

Ook namens de andere leden van het Bestuurlijk Platform

Monique List,
Eindhoven

Hans Ubachs,
Best

Maarten Houben,
Nuenen

Judith Keijzers,
Oirschot

Jan Boelhouwer,
Waalre

Gaby van den
Waardenburg, Helmond

Marcel Delhez,
Veldhoven

Hans Gaillard,
Son en Breugel

STEDELIJK GEBIED!

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

2

ECONOMIE

8

ONZE
SAMEN-
WERKING
IN HET
SGE

5

WONEN

15

VOORZIENINGEN EN
EVENEMENTEN

22

RUIMTE

27

OVERZICHT VOOR DE RADEN

33

BIJLAGE 1:
OVERZICHT WERKZAAMHEDEN
WERKGROEP GREX

35

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

**ONZE SAMENWERKING
IN HET STEDELIJK
GEBIED EINDHOVEN**

STEDELIJK GEBIED!

ONZE SAMENWERKING IN HET STEDELIJK GEBIED EINDHOVEN

De negen gemeenten in het stedelijk gebied werken al jaren samen. In dit hoofdstuk is kort en krachtig de kern van onze samenwerking verwoord. Hierbinnen voeren we ons Jaarprogramma uit.

INHOUD: DE SAMENWERKINGSAGENDA

Welke thema's en onderwerpen de gemeenten binnen de samenwerking oppakken is vastgelegd in de huidige Samenwerkingsagenda 2018-2025. Deze is vastgesteld door de negen gemeenteraden en vormt de inhoudelijke basis van de samenwerking. In de Samenwerkingsagenda is het gezamenlijk perspectief op de regio en de samenwerking opgenomen. Gemeenten beschouwen het Stedelijk Gebied Eindhoven als een City of Villages waarbinnen het goed wonen, werken en recreëren is en waar volop plaats is voor ondernemen. De welvaart en het welzijn in de SGE-regio willen we niet alleen in stand houden, maar ook verder uitbouwen en verstevigen langs de speerpunten: Quality of Life en Economic Welfare. Hiertoe werken de gemeenten samen 'als ware we één gemeente' op de thema's Economie, Wonen en Voorzieningen & Evenementen en het verbindende thema Ruimte. In de Samenwerkingsagenda zijn deze thema's vertaald naar actieprogramma's en concrete afspraken. De fasering en inhoudelijke invulling van de opgaven wordt overgelaten aan de portefeuillehouders en is vastgelegd in het Jaarprogramma 2022.

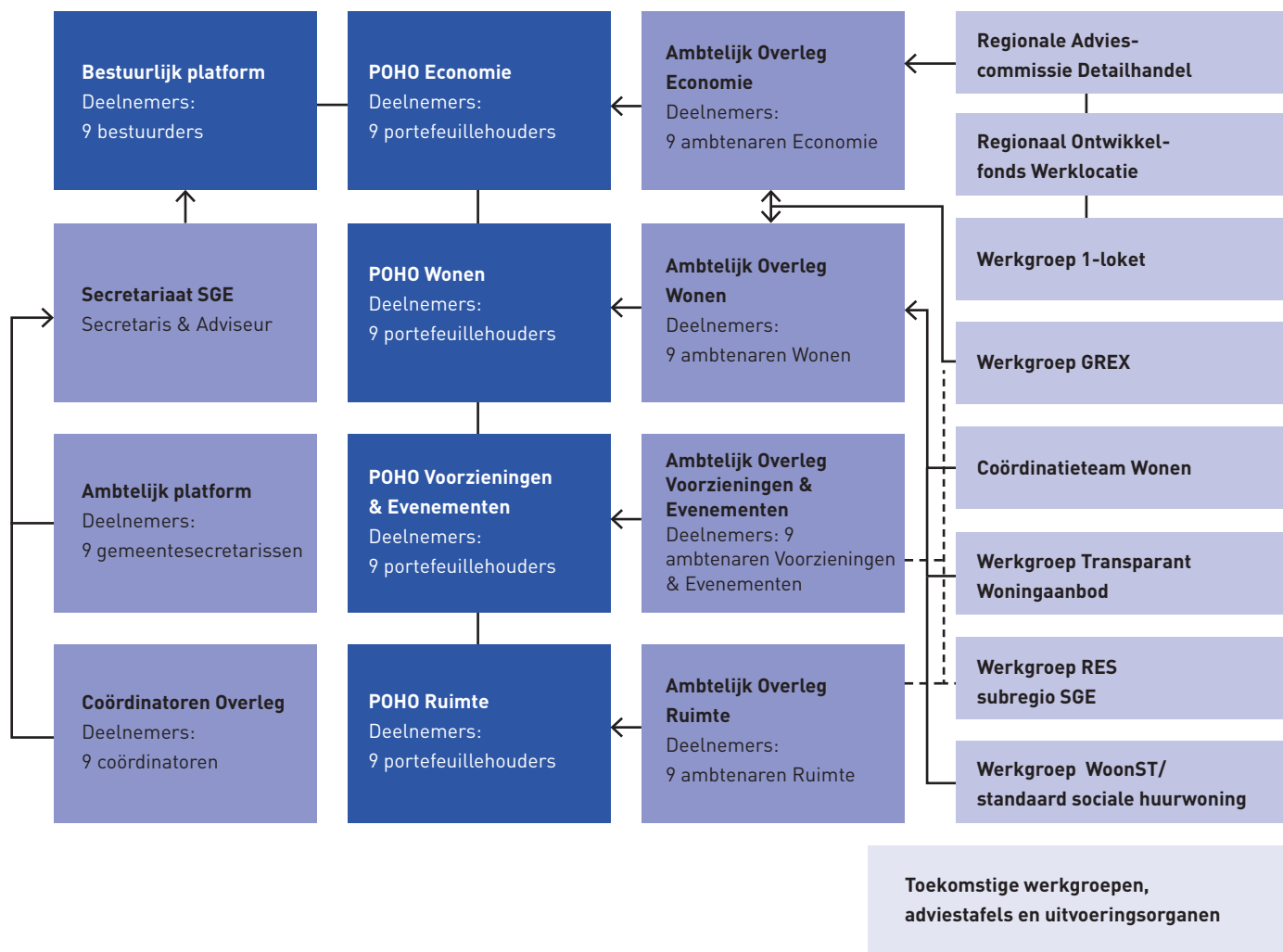
UITVOERINGSARRANGEMENT

De uitgangspunten van de wijze waarop we samenwerken zijn vastgelegd in het hoofdstuk Governance van de Samenwerkingsagenda. Deze basis is concreet gemaakt in het zogenaamde Uitvoeringsarrangement, dat door alle colleges is ondertekend. Hierna volgt een organogram waarin is opgenomen hoe de uitvoering is georganiseerd binnen de samenwerking. De kern wordt gevormd door de Portefeuillehoudersoverleggen van de vier afzonderlijke thema's. Zij worden ondersteund door een eigen ambtelijk overleg. Indien aan de orde worden er werkgroepen, adviesstafels en uitvoeringsorganisaties opgericht met steeds een specifieke en beperkte opdracht.

Het Bestuurlijk Platform heeft een coördinerende en strategische functie. De ambtelijke organisatie bestaat uit medewerkers van de eigen gemeentelijke organisaties. Zij vormen samen de ambtelijke overleggen, het coördinatorenoverleg en de werkgroepen. Ieder lid doet wat nodig is voor een goede samenwerking en blijft zowel lokaal als regionaal verantwoordelijk voor de deelname en inbreng van de eigen gemeente. De gemeentesecretarissen hebben eerder besloten om te werken met een ambtelijke kopgroep per thema. Het doel is om meer ambtelijke capaciteit te bundelen om de uitvoering slagkrachtiger en minder gefragmenteerd aan te pakken. De gemeenten in de kopgroep op een thema hebben de verantwoordelijkheid om de opgaven die vermeld staan in het betreffende hoofdstuk van het Jaarprogramma 2022 ambtelijk verder te brengen. In deze samenwerking wordt dus echt door ambtenaren samen gewerkt aan producten en afspraken. Aanvullend op de inzet van de ambtelijke organisaties van de gemeenten is een klein ondersteunend secretariaat ingericht. Het secretariaat bestaat uit 2fte, een secretaris (Harm Mertens, h.mertens@eindhoven.nl) en twee adviseurs (Mariëlle Lunenburg, m.lunenburg@eindhoven.nl en Hester Vosmeer, hester.vosmeer@eindhoven.nl). Het secretariaat functioneert onafhankelijk ten dienste van de samenwerking, maar is organisatorisch ondergebracht bij de gemeente Eindhoven.

STEDELIJK GEBIED!

Organogram

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 1

ECONOMIE

STEDELIJK GEBIED!

INLEIDING

Het stedelijk gebied is het kloppend hart van de Brainport regio. Dagelijks werken bedrijven en kennisinstellingen grensverleggend samen. Als gemeenten bieden we hiervoor een aantrekkelijk vestigingsklimaat. We zijn ons er van bewust dat bedrijven zich in hun ontwikkeling niet houden aan gemeentegrenzen. Het is daarom belangrijk dat we binnen dat regionale ecosysteem goed samenwerken. Door onze samenwerking kunnen we het bedrijfsleven nu en in de toekomst goede ontwikkelmogelijkheden bieden en blijven we een aantrekkelijke regio.

WAT HEBBEN WE IN 2021 GEDAAN?

Binnen de samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven leggen we de focus op ruimtelijk-economische vraagstukken, dat onderscheidt onze samenwerking van andere samenwerkingsverbanden. Het afgelopen jaar hebben we onder andere veel energie gestoken in nieuwe programmeringsafspraken voor Bedrijventerreinen en het ontwikkelen van een bijbehorend financieel arrangement. De gemeenteraden hebben met de nieuwe afspraken ingestemd. We geven hiermee zowel elkaar als ook marktpartijen voor de komende jaren duidelijkheid. Binnen ons gezamenlijk loket voor bedrijfshuisvesting hebben we een nieuw concept en een nieuwe naam ontwikkeld; 9voor1. Daarmee hopen we bedrijven met een ruimtevraag nog beter van dienst te zijn. Ook dit jaar hebben we weer tal van concrete initiatieven besproken en waar mogelijk geholpen aan een nieuwe locatie. Vanuit dit gremium hebben we ook de basis gelegd voor een nieuwe monitor werklocaties en kantoorlocaties. Hierdoor kunnen we de markt nog beter volgen en daar optimaal op anticiperen. Ons Regionaal Ontwikkelingsfonds Werklocaties (ROW) hebben we opnieuw vormgegeven, zodat het fonds beter aansluit bij de behoeften van het bedrijfsleven. De besluitvorming in de gemeenteraden is in 2021 afgerond en het fonds staat weer open voor financieringsaanvragen.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG ECONOMIE

Marc Jeucken (voorzitter),
Geldrop-Mierlo

Stijn Steenbakkers (vice
voorzitter), Eindhoven

Stan van der Heijden,
Best

Joep Pernot,
Nuenen

Piet Machielsens,
Oirschot

Jan van Burgsteden,
Waalre

Jan Boersma,
Son en Breugel

Vivianne van Wieren-
Kraayvanger, Veldhoven

Serge van de Brug,
Helmond

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE IN 2022 DOEN?

A. Regionaal programmeren

1. Uitvoering geven aan de regionale programmering Bedrijventerreinen

In 2022 gaan we op lokaal niveau door met het realiseren van de locaties die in de Programmering Bedrijventerreinen staan. Binnen onze samenwerking bewaken we de voortgang hiervan steviger dan voorgaande jaren. We houden bij welke gemeentelijke gronden zijn uitgegeven en waar. Het geeft waardevolle inzichten om de programmering ook actueel te houden. Indien daar aanleiding toe is, gaan we regionaal met elkaar in gesprek en stellen we de programmering Bedrijventerreinen bij. Op die manier houden we meer grip op de voortgang en kunnen we beter en sneller inspelen op ontwikkelingen in de markt. In de programmering is opgenomen dat vraag en aanbod op dit moment niet in balans zijn. M.a.w. het aanbod sluit niet aan bij het gewenste (toekomstige) werkmilieu. Dit vraagt voorbereiding en flexibiliteit aan de kant van gemeenten om snel te kunnen acteren als nodig.

Bestuurlijk trekker:

Stan van der Heijden

2. Verkenning investeringskansen op bedrijventerreinen

Onderdeel van de Programmering Bedrijventerrein 2021 is een financieel arrangement. Hierin is de afspraak gemaakt om bij de verkoop van grond voor een bedrijventerrein door de desbetreffende gemeente een bedrag te reserveren. Hiermee kunnen we in de toekomst gemeenten tegemoet komen wanneer er op basis van regionale afspraken wordt besloten een terrein alsnog niet te ontwikkelen. Mocht dat niet nodig zijn, dan verkennen we of we het geld aan andere doeleinden kunnen uitgeven. Het gaat dan wel om projecten die gerelateerd zijn aan bedrijventerreinen en ten goede komen aan het Brainport ecosysteem en de concurrentiepositie van onze regio. Het gaat om investeringen met een aantoonbare meerwaarde voor de gehele regio en het vestigingsklimaat van Brainport. Hiermee sluiten we aan bij onze opvatting dat de bedrijventerreinenmarkt een regionale markt is en het hebben van goede en toekomstbestendige bedrijventerreinen in het stedelijk gebied een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.

Bestuurlijk trekker:

Jan van Burgsteden

3. Uitvoeringsprogramma kwaliteitsverbetering bedrijventerreinen

Medio 2022, aan het begin van de nieuwe bestuursperiode, starten we met het maken van een gezamenlijke visie en een programma op de kwaliteit van onze bedrijventerreinen. Hiermee gaan we de kwaliteit van onze (bestaande) bedrijventerreinen naar een hoger niveau tillen. Waarbij nadrukkelijk aandacht is voor verduurzaming van bedrijventerreinen en het verkennen van mogelijkheden voor externe financiële middelen. Hiervoor wordt ook aansluiting gezocht bij het Verstedelijkingsakkoord SGE en de gesprekken die met het rijk en de provincie in dat kader worden gevoerd. Ook wordt aansluiting gezocht bij de discussie over het energienetwerk en het behartigen van de belangen en opgaven die we in het stedelijk gebied samen te doen hebben.

Bestuurlijk trekker:

Stan van der Heijden

STEDELIJK GEBIED!

4. Actualiseren gezamenlijke detailhandelsvisie

In onze regionale detailhandelsvisie en bijbehorende uitvoeringsagenda staan afspraken om het aanbod en de vraag van detailhandel af te stemmen op het niveau van het stedelijk gebied. Tijdens de evaluatie van de Regionale Adviescommissie Detailhandel (RACD) in 2019 is naar voren gekomen dat zowel de visie als agenda aan actualisatie toe zijn. De ontwikkelingen in de detailhandel gaan snel, de markt verandert ingrijpend en onze visie voldoet niet meer. In 2021 hebben we aan de RACD gevraagd om te inventariseren welke plannen de negen gemeenten hebben als het gaat om het maken of aanpassen van detailhandelsbeleid. Op basis van die inventarisatie gaan we in 2022 aan de slag met de ontwikkeling van een nieuwe regionale detailhandelsvisie (visie op centra).

Bestuurlijk trekker:

Serge van de Brug

5. Afronden kantorenprogrammering

De markt voor kantoren is dynamisch, zeker in de huidige crisisperiode. Vanwege alle onzekerheden op de regionale vastgoedmarkt gaan we geen regionale afspraken voor vele jaren maken en in een lijvig rapport vastleggen. In plaats daarvan maken we een 'kantorenbrief' die de flexibiliteit in zich heeft om afspraken binnen redelijke termijn aan te passen op het moment dat gewijzigde marktomstandigheden daarom vragen. In het voorjaar van 2022 ronden we het traject af. Na besluitvorming in de colleges informeren we de gemeenteraden over de afspraken.

Bestuurlijk trekker:

Vivianne van Wieren-Kraayvanger

B. Advisering bij huisvestingsvraagstukken

1. Continueren reguliere activiteiten van 9voor1

Sinds 2014 werken we samen bij de intake van bedrijven met een bovenlokale huisvestingsvraag. We doen dit in de projectorganisatie '9voor1'. De samenwerkende gemeenten, in de persoon van de negen bedrijfscontactfunctionarissen, werken in 9voor1 samen als 'waren zij één gemeente'. Ook Brainport Development neemt hieraan deel. Een bedrijf met een huisvestingsvraag wordt op één plek van antwoord voorzien om op die manier de juiste vestigingsplek in de regio te kunnen bieden. We continueren in 2022 het gezamenlijke loket.

Bestuurlijk trekker:

Joep Pernot

STEDELIJK GEBIED!

2. Doorontwikkeling van 9voor1

In 2022 wordt het merk 9voor1 ook naar buiten toe steviger gepositioneerd. Het communicatieplan dat hiervoor is opgesteld wordt uitgevoerd. We gaan daarmee op een krachtige en onderscheidende manier aan de buitenwereld (o.a. het bedrijfsleven en dienstverleners op het gebied van bedrijfshuisvesting) vertellen waar 9voor1 voor staat. Ook wordt nagedacht over mogelijkheden om de groei van Brainport bedrijven nog beter te begeleiden.

Bestuurlijk trekker: Joep Pernot

3. Maken van de vastgoedmonitor Bedrijfshuisvesting

We maken jaarlijks een vastgoedmonitor, dus ook in 2022. De vastgoedmonitor geeft ons inzicht in de actuele ontwikkelingen die zich op de regionale vastgoedmarkt voor bedrijfshuisvesting voordoen. Dit helpt ons bij het tijdig herkennen van signalen over de druk die ontstaat op diezelfde vastgoedmarkt, zodat we hier op kunnen sturen. Het gaat daarbij om onder andere de monitoring van opname- en aanbodcijfers van kantoor- en bedrijfsruimte, voorraadcijfers, cijfers over (resterend) aanbod en verkoop van bedrijfsgrond.

Bestuurlijk trekker: Joep Pernot

4. Advisering van gemeenten over detailhandelsontwikkelingen door de RACD

Door de gemeenteraden van het Stedelijk Gebied Eindhoven is in de Uitvoeringsagenda Detailhandel afgesproken een Regionale Adviescommissie Detailhandel (RACD) in te stellen. De formele besluitvorming over detailhandelsontwikkelingen ligt bij de individuele gemeenten. De RACD adviseert waar nodig (gevraagd en ongevraagd) de gemeenten hierbij. We continueren de RACD in 2022.

Bestuurlijk Trekker: Serge van de Brug

C. Regionaal Ontwikkelen

1. Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW)

Met het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW) hebben de gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven en de Provincie Noord-Brabant een fonds gecreëerd om ondernemers te ondersteunen bij de ruimtelijke ontwikkeling van projecten op bestaande bedrijventerreinen. Het gaat om projecten die leiden tot meer werkgelegenheid, innovatie en een versterking van de regionale ketens van toeleveranciers. Het fonds is in 2021 op basis van een evaluatie verder geoptimaliseerd zodat het beter aansluit bij de behoeften van het bedrijfsleven. Na een positief besluit van de gemeenteraden is het fonds opnieuw opgesteld. In 2022 gaan we verder met het verbeterde fonds.

Bestuurlijk trekker: Jan Boersma

STEDELIJK GEBIED!

D. Overige projecten

1. Monitor huisvesting arbeidsmigranten

De gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven hebben te maken met de huisvesting van arbeidsmigranten. Het bedrijfsleven heeft deze werknemers hard nodig. Dit geldt voor de agrarische sector maar ook in de industrie, transport en bouw zijn deze mensen werkzaam en onmisbaar. De huisvesting van deze groep is vaak niet of zeer slecht geregeld, met misstanden tot gevolg. Om tot voldoende humane huisvesting te komen voor arbeidsmigranten hebben de Portefeuillehoudersoverleggen Wonen en Economie een Afsprakenkader vastgesteld. In dit Afsprakenkader is de ambitie vastgelegd om in de periode 2021 t/m 2024 in de regio 4.000 humane huisvestingsplaatsen voor arbeidsmigranten te realiseren (mogelijk te maken). De uitvoering hiervan loopt ook door in 2022. De ambitie wordt gemonitord en half jaarlijks wordt de voortgang besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Wonen en Economie. Ook wordt half jaarlijks gesproken met de klankbordgroep huisvesting Arbeidsmigranten, welke bestaat uit marktpartijen, gemeenten, de provincie en VNO-NCW.

Bestuurlijk trekker:

Jan Boersma

2. Samenwerking met partners

De samenwerking in de regio is breder dan onze eigen samenwerking in het Stedelijk Gebied Eindhoven. Vanuit het Portefeuillehoudersoverleg Economie leveren we een actieve bijdrage aan andere overlegtafels wanneer het voor ons meerwaarde heeft om hierin collectief op te trekken. Dit doen we steeds vanuit de vraagstukken waarop we samenwerken. Voorbeelden zijn de gesprekken over de Regionale Omgevingsagenda en het Regionaal Omgevingsoverleg. Collega's van Brainport Development en de Metropoolregio Eindhoven nemen deel aan ons Ambtelijk Overleg, hierdoor borgen we dat onze activiteiten op elkaar aansluiten en afgestemd zijn.

Bestuurlijk trekker:

Marc Jeucken

3. Samenwerking binnen de Werkgroep GREX

De Werkgroep GREX is een belangrijke overkoepelende werkgroep binnen de samenwerking. Hierin zijn de gemeentelijk specialisten op het gebied van grondexploitaties verenigd. Ter ondersteuning van het Portefeuillehoudersoverleg Economie maakt de werkgroep in 2022 een rapportage over de feitelijke grondverkopen. Hierbij worden ook de actuele grondprijzen in de negen gemeenten meegenomen. De werkgroep toetst de gehanteerde grondprijzen aan de afgesproken grondprijssystematiek en geeft eventueel advies over het actualiseren van de grondprijssystematiek naar aanleiding van de marktontwikkelingen. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de aanvullende werkzaamheden van de werkgroep Grex.

Bestuurlijk trekker:

Jan van Burgsteden

STEDELIJK GEBIED!

E. Reserveprojecten (voorraadagenda, alleen in het interne jaarprogramma)

Reserveprojecten kunnen opgepakt worden wanneer het Portefeuillehouderoverleg Economie daartoe in de loop van het jaar alsnog expliciet toe besluit. Dit kan bijvoorbeeld omdat de afgesproken activiteiten minder ambtelijke inzet vragen dan gepland, de afgesproken projecten sneller dan verwacht gerealiseerd zijn of dat er extra ambtelijke capaciteit voor vrijgemaakt wordt.

1. Regionale aanjager Huisvesting arbeidsmigranten

Naast de monitoring van de gezamenlijke ambitie om 4.000 humane huisvestingsplaatsen te faciliteren wordt een regionale aanjager ingezet. Deze aanjager zal actief sturen op de regionale ambitie om de 4.000 huisvestingsplaatsen te realiseren. De aanjager is het eerste aanspreekpunt van de negen gemeenten voor initiatieven vanuit de markt. Ook kan hij/zij marktpartijen ondersteunen om hun initiatief verder te brengen, bijvoorbeeld door een initiatief op de juiste manier binnen een gemeente onder de aandacht te brengen. Daarnaast kan deze regionale aanjager ook een bijdrage leveren aan het creëren van draagvlak. Denk bijvoorbeeld aan het verzorgen van een presentatie voor een gemeenteraad of een bijeenkomst met bewoners.

Bestuurlijk trekker:

Jan Boersma

DOORKIJK 2023 EN VERDER

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de realisatie van de samenwerkingsagenda 2018-2025. In 2022 wordt een nieuwe samenwerkingsagenda ter besluitvorming voorgelegd aan de raden. De nieuwe agenda gaat de basis zijn voor het thema Economie voor de komende jaren.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 2

WONEN

STEDELIJK GEBIED!

INLEIDING

De economische ontwikkeling in de Brainport-regio zorgde de laatste jaren voor veel extra werkgelegenheid en een positief migratiesaldo. Hoewel de lange termijneffecten van de coronacrisis nog moeilijk te voorspellen zijn, gaan we ervan uit dat deze trend ook de komende jaren zal doorzetten. Ook de prognosecijfers van de provincie laten dat zien. Veel mensen willen zich in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE) vestigen. Dit betekent huishoudensgroei en krapte op de woningmarkt. Een belangrijke opgave voor de SGE-gemeenten is dan ook om de woningbouw te versnellen en te zorgen voor (betaalbare) woningen in verschillende segmenten en voor diverse doelgroepen. Ook het ontwikkelen van aantrekkelijke woonmilieus, waarmee de woningzoekenden van binnen en buiten het SGE hier een passende plek kunnen vinden, is belangrijk. Wanneer werknemers zich gemakkelijker kunnen vestigen en prettig wonen in onze regio, is dat ook goed voor ondernemers. Zo bevorderen we het hele vestigingsklimaat. Onze woningen en woongebieden moeten de kwaliteit bieden die past bij onze Brainport en het DNA van dit gebied.

WAT HEBBEN WE IN 2021 GEDAAN?

Het was een intensief jaar binnen onze samenwerking op het thema wonen. We hebben mooie resultaten behaald met de woningbouwimpuls. Voor 4300 huizen hebben we een rijksbijdrage gekregen van ruim 31 miljoen euro. Het Actieplan Versnelling en het woningbehoefte-onderzoek zijn afgerond en samen met de provincie is gelijk doorgepakt en het afsprakenkader 'Bouwen aan de toekomst' gemaakt. Het is een robuuste set afspraken waar we de komende jaren mee vooruit kunnen. De druk op de woningmarkt blijft vooralsnog groot, dit zien we ook terug aan het toenemend aantal aanvragen om urgentie die dit jaar binnengekomen en beoordeeld zijn. In 2021 is ook een regionale aanvraag gedaan voor flexpool-middelen; deze aanvraag is toegekend.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG WONEN

Marc van Schuppen
(voorzitter), Best

Gaby vd Waardenburg
(vice voorzitter), Helmond

Marc Jeucken,
Geldrop-Mierlo

Caroline van Brakel,
Nuenen

Piet Machielsen,
Oirschot

Jan van Burgsteden,
Waalre

Yasin Torunoglu,
Eindhoven

John Frenken,
Son en Breugel

Hans van de Looij,
Veldhoven

Erik Ronnes, Provincie
Noord-Brabant
(adviserend lid)

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE IN 2022 DOEN?

A. Uitvoering geven aan 'Visie op Wonen & Woondeal'

1. Versnellen van de woningbouwopgave

In de regionale Visie op Wonen en de Woondeal zijn afspraken gemaakt over het versnellen van de woningbouw in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE). In 2021 zijn deze, onder andere op basis van gesprekken met marktpartijen, verder geconcretiseerd in het Actieplan versnelling woningbouw. In 2022 gaan we uitvoering geven aan dit gezamenlijke versnellingsplan. Kwaliteit, betaalbaarheid en tempo zijn belangrijk in deze versnelling. Voorbeelden van concrete acties uit het plan:

Flexpool Wonen: De rijksoverheid heeft via de Provincie Noord-Brabant 1,2 miljoen ter beschikking gesteld om gemeenten in het stedelijk gebied te ondersteunen met voldoende capaciteit (zowel inhoudelijke expertise als extra uitvoering) om de woningbouw te kunnen versnellen. Deze middelen gebruiken we voor de regionale flexpool Wonen die we gaan inrichten. De flexpool zetten we in op de prioritaire projecten in ons versnellingsplan.

Woningbouwversneller: We gaan gezamenlijk op zoek naar iemand die ons kan ondersteunen wanneer wij bij de versnelling tegen obstakels aanlopen. Het wordt een hulplijn voor gemeenten, iemand die met een frisse en waar nodig kritische blik woningbouwprojecten verder kan helpen, Bijvoorbeeld rond inhoudelijke vraagstukken, procedures, stapeling van ambities en escalatiemomenten. Ook hebben we ervaren dat het benutten van provinciale of landelijke regelingen en de kennis van marktpartijen nog beter kan in de regio: denk aan het inzetten van subsidies, kennisteams, et cetera. Wij denken dat het praktisch is om hierin gezamenlijk op te trekken. Tot slot gaat de woningbouwversneller ons actief ondersteunen bij het verbinden van de ambtenaren van de samenwerkende gemeenten. Iedereen is op lokaal niveau aan het onderzoeken hoe projecten versneld kunnen worden, hiermee voorkomen we dat elke gemeente zelf het wiel uitvindt. We willen de kennis die er in onze gemeenten is, ontsluiten en beter delen.

Bestuurlijk trekkers:

Caroline van Brakel en Yasin Torunoglu

2. WoonST woningen realiseren / pilot Gestandaardiseerde sociale huurwoningen

In onze regio hebben we te maken met een woningtekort, zeker in het sociale huursegment. Mede daarom zijn we samen met de woningcorporaties in Zuidoost-Brabant de Pilot Gestandaardiseerde sociale huurwoningen gestart: doel betaalbaarheid vergroten en versnellen. In 2022 gaan we de eerste concrete projecten van WoonST in het stedelijk gebied bouwen. De primeur is voor de projecten Helmond-Oost en de Waard (ook in Helmond).

Bestuurlijk trekker:

Piet Machielsens

STEDELIJK GEBIED!

3. Betaalbaarheid sociaal en middensegment borgen en vergroten

Het middensegment (zowel huur als koop) is een belangrijk woningsegment, een schakel voor het goed functioneren van de woningmarkt. Vanwege de stijgende woningprijzen is er een tekort in dit segment. We blijven daarom in 2022 sturen op het realiseren/behouden van voldoende woningen in het middensegment (ook vanuit het Versnellingsplan).

Bestuurlijk trekker:

Hans van de Looij

B. Gezamenlijke woningbouwprogrammeringsafspraken

1. Toetsen woningbouwplannen

In het Portefeuillehoudersoverleg Wonen hebben we afgesproken dat een onafhankelijk Coördinatieteam Wonen naast alle bestemmingsplannen voor nieuwe uitbreidingslocaties vanaf 12 woningen ook woningbouwontwikkelingen op inbreidingslocaties toetst aan de Brainport Principes. Het gaat om plannen voor inbreidingslocaties vanaf 75 woningen in de grotere kernen (Eindhoven, Helmond, Veldhoven, Best, Geldrop en Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Oirschot, Aalst en Waalre). En voor plannen voor inbreidingslocaties vanaf 25 woningen in de kleine kernen (Gerwen, Nederwetten, Oost-West- en Middelbeers en Spoordonk). Hiermee geven we een regionale kwaliteitsimpuls en houden we onszelf scherp in het maken van unieke woongebieden die van toegevoegde waarde zijn op het bestaande palet van nieuwbouw in de negen gemeenten. Deze toetsing continueren we in 2022.

Bestuurlijk trekker:

Gaby van den Waardenburg en Piet Machiels

2. Monitoren van de woningbouw

In 2022 implementeren we een nieuwe regionale woningbouwmonitor zodat de regionale woningbouwproductie ten alle tijden kan worden geraadpleegd. De monitor wordt gebruikt als sturingsinstrument voor de woningbouwproductie. Minimaal twee keer per jaar bespreken we de resultaten van de monitor in ons Portefeuillehoudersoverleg Wonen, zodat we indien nodig ook ons programma sneller aan kunnen passen.

Bestuurlijk trekker:

Gaby van den Waardenburg en Piet Machiels

3. Reflectie afsprakenkader Wonen 'Bouwen aan de toekomst'

Onze gezamenlijke opgave is om veel en snel nieuwe woningen te bouwen en deze groei in goede banen te leiden vanuit een scherp kwaliteitsbesef. Hiervoor is het afsprakenkader Wonen 'Bouwen aan de toekomst' gemaakt dat begin 2022 aan de gemeenteraden wordt voorgelegd ter vaststelling. Eind 2022 kijken we of het afsprakenkader functioneert zoals we bedoeld hebben, nog steeds aansluit bij de actualiteit en of de gemeenten intern de gezamenlijke afspraken goed geborgd hebben. Dit zal een eenvoudige en korte evaluatie zijn.

Bestuurlijk trekker:

Gaby van den Waardenburg en Piet Machiels

STEDELIJK GEBIED!

C. Woonruimteverdeling

1. Continueren van de gezamenlijke huisvestingsverordening

In 2022 wordt uitvoering van de gezamenlijke huisvestingsverordening gecontinueerd om inwoners uit het Stedelijk Gebied Eindhoven die urgent een woning nodig hebben te helpen. De ambtelijke kopgroep Wonen geeft invulling aan de rol van Procesmanager aan gemeentekant om de samenwerking tussen de gemeenten en de corporaties, in de uitvoering van de verordening, soepel te laten verlopen. Tevens is in 2021 al besloten extra te investeren om de aanbevelingen uit eerdere evaluaties te implementeren (via onder meer het aanstellen van een proceseigenaar). Dit loopt nog door in 2022. Ook wordt in 2022 de urgentieregeling breed geëvalueerd.

Bestuurlijk trekker:

Hans van de Looij en Marc Jeucken

D. Aanvullende samenwerkingsprojecten

1. Samenwerking met partners continueren en uitbouwen

De gezamenlijke agenda met woningcorporaties gaan we in 2022 continueren. In de agenda zijn drie pijlers opgenomen: een inclusieve samenleving, duurzaamheid en productie. Aan deze drie pijlers wordt uitvoering gegeven door middel van specifieke projecten. Zo valt onder de pijler productie de realisatie van de WoonST woningen. Ook in 2022 trekken we gezamenlijk op in de lobby richting rijk en provincie. We houden nauwlettend in de gaten wat het nieuwe kabinet voor mogelijkheden biedt voor de woningbouwopgave. Voor het aantrekken van eventuele nieuwe impuls gelden naar onze regio trekken we gezamenlijk op.

Bestuurlijk trekkers:

Marc van Schuppen + diverse bestuurders op de thema's

2. Regionale begrippenlijst

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant hanteren een gezamenlijke begrippenlijst. Jaarlijks houden we deze 'Regionale Begrippenlijst Wonen' tegen het licht, ook in 2022 doen we dat voor de negen gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven. In dit traject wordt ook de verbinding gelegd met de andere subregio's.

Bestuurlijk trekker:

Marc van Schuppen

STEDELIJK GEBIED!

3. Monitor Huisvesting arbeidsmigranten

Het vastgestelde Afsprakenkader Huisvesting Arbeidsmigranten is komende jaren onze leidraad voor nieuwe initiatieven voor deze doelgroep. In het afsprakenkader is opgenomen dat de negen gemeenten in vier jaar tijd 4.000 humane huisvestingsplaatsen willen faciliteren. In 2022 wordt hier lokaal uitvoering aan gegeven. De ambitie wordt gemonitord en half jaarlijks wordt de voortgang besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Wonen en Economie. Ook wordt half jaarlijks gesproken met de klankbordgroep huisvesting Arbeidsmigranten, welke bestaat uit marktpartijen, gemeenten, de provincie en VNO-NCW.

Bestuurlijk trekker:

Marc van Schuppen

4. Kennissessies

De gemeenten in het SGE hebben behoefte aan het uitwisselen van onderlinge kennis op het gebied van Wonen. Denk aan innovatieve woonvormen, het verduurzamen van de woningvoorraad, etcetera. Ambtelijk worden daarom kennissessie georganiseerd om elkaar te inspireren maar ook om de diepte in te gaan op een onderwerp dat de gezamenlijke woningbouwopgave raakt.

Bestuurlijk trekker:

Marc van Schuppen + bestuurder betreffende thema

5. Samenwerking binnen de Werkgroep GREX

De Werkgroep GREX is een belangrijke overkoepelende werkgroep binnen de samenwerking. Hierin zijn de gemeentelijk specialisten op het gebied van grondexploitaties verenigd. Ter ondersteuning van het Portefeuillehoudersoverleg Wonen maakt deze werkgroep een overzicht van de diverse grondprijzen in de gemeenten (per segment/type). Ook wordt door de werkgroep een overzicht gemaakt van het flankerend beleid. In 2022 vindt een actualisatie van de regionale systematiek voor grondprijzen in de sociale huur plaats. De werkgroep GREX is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het onderzoek. Tot slot worden de grondprijzen voor sociale huur door de werkgroep GREX in landelijk perspectief geplaatst, omdat hier regelmatig onduidelijkheid over is. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de aanvullende werkzaamheden van de werkgroep Grex.

Bestuurlijk trekker:

Jan van Burgsteden

STEDELIJK GEBIED!

E. Reserveprojecten (voorraadagenda, alleen in het interne jaarprogramma)

Reserveprojecten kunnen opgepakt worden wanneer het Portefeuillehouderoverleg Wonen daar in de loop van het jaar alsnog expliciet toe besluit. Dit kan bijvoorbeeld omdat de afgesproken activiteiten minder ambtelijke inzet vragen dan gepland, de afgesproken projecten sneller dan verwacht gerealiseerd zijn of dat er extra ambtelijke capaciteit voor vrijgemaakt wordt.

1. Regionale aanjager Huisvesting arbeidsmigranten (i.c.m. thema economie)

Naast de monitoring van de gezamenlijke ambitie om 4.000 humane huisvestingsplaatsen te faciliteren (afpraak D3), wordt een regionale aanjager ingezet. Deze aanjager zal actief sturen op de regionale ambitie om de 4.000 huisvestingsplaatsen te realiseren. De aanjager is het eerste aanspreekpunt van de negen gemeenten voor initiatieven vanuit de markt. Ook kan hij/zij marktpartijen ondersteunen om hun initiatief verder te brengen, bijvoorbeeld door een initiatief op de juiste manier binnen een gemeente onder de aandacht te brengen. Daarnaast kan deze regionale aanjager ook een bijdrage leveren aan het creëren van draagvlak. Denk bijvoorbeeld aan het verzorgen van een presentatie voor een gemeenteraad of een bijeenkomst met bewoners.

Bestuurlijk trekker:

Marc van Schuppen

2. Regionale taskforce vergunninghouders en huisvesten asielzoekers

In 2022 blijven we de coördinatie en afstemming tussen het Overleg Coördinatoren Huisvesting Vergunninghouders Zuidoost en de samenwerking op dit onderwerp, voor zover nodig, in het stedelijk gebied uitvoeren. Daarnaast zouden meer regionale acties (vgl. met Taskforce enkele jaren geleden) kunnen worden opgepakt.

Bestuurlijk trekker:

Hans van de Looij

3. Verduurzamen bestaande woningvoorraad

In de Visie op Wonen is voorgesteld een regionale regeling te ontwikkelen voor de verduurzaming van de woningvoorraad. Hier is tot op heden geen capaciteit voor geweest. In 2021 is ook een eerste aanzet gedaan om te kijken op wat voor manier de woningcorporaties en de gemeenten samen op kunnen trekken als het gaat om gedragsverandering van inwoners op het gebied van het verduurzamen van woningen. In 2022 kan als navolging hierop een gezamenlijk actieplan worden opgesteld en in de uitvoering gezamenlijk opgetrokken worden.

Bestuurlijk trekker:

Marc van Schuppen

DOORKIJK 2023 EN VERDER

Binnen het thema wonen hebben we diverse meerjarige projecten en naar verwachting is het woningtekort op korte termijn niet opgelost. Daarom werken we ook de komende jaren aan de realisatie van de Visie op Wonen en de Woondeal. De urgentieverordening is ook een meerjarige samenwerking met Woningcorporaties die langer loopt dan 2022.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 3

VOORZIENINGEN & EVENEMENTEN

STEDELIJK GEBIED!

INLEIDING

Binnen het thema Voorzieningen en Evenementen staan wij als negen gemeenten voor de gezamenlijke opgave om een structureel en kwalitatief hoogstaand bovenlokaal en regionaal voorzieningen- en evenementenaanbod te realiseren op het gebied van sport, cultuur en recreatie. De kwaliteit van onze voorzieningen en evenementen in het Stedelijk Gebied Eindhoven is namelijk enorm belangrijk voor onze economische welvaart en de kwaliteit van leven van onze inwoners. Ook is het cruciaal voor ons (internationale) vestigingsklimaat. Samen zetten we in op het stimuleren van het voorzieningen- en evenementenaanbod, het vergroten van onze slagkracht en het aanboren van nieuwe (structurele) financiële middelen. Het ijkpunt is niet langer de gemeentegrens, maar het perspectief van onze inwoners en het realiseren van maatschappelijke meerwaarde voor ons stedelijk gebied als geheel.

WAT HEBBEN WE IN 2021 GEDAAN?

De belangrijkste mijlpaal in 2021 is dat de strategie Groot! 'Een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE' is vastgesteld door de negen gemeenteraden. Deze strategie is opgesteld met inbreng van tal van partners uit het veld. In de strategie focussen we ons binnen de samenwerking nadrukkelijk op bovenlokale, regionale en topvoorzieningen en evenementen. De verantwoordelijkheid voor lokale voorzieningen ligt bij de lokale gemeenten. Naast de strategie is ook gewerkt aan een bijbehorend Uitvoeringsprogramma, welke door het Portefeuillehoudersoverleg is vastgesteld en samen met de strategie de basis is voor dit thema de komende jaren. Daarnaast is de inventarisatie afgerond naar het huidige aanbod van regionale topvoorzieningen en -evenementen. Die inventarisatie is meegenomen in de strategie, evenals ons regionale profiel. Het profiel geeft richting in het verder versterken van het aanbod. Ook zijn de eerste SGE gemeenten aangesloten op het regioplatform genaamd RegioRadar Eindhoven. Tot slot is er gewerkt aan het kunstroutenetwerk en is opdracht gegeven aan een extern bureau om met een creatief concept te komen om het kunstroutenetwerk te promoten.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG VOORZIENINGEN & EVENEMENTEN

Monique List (voorzitter),
Eindhoven

Rob van Otterdijk (vice
voorzitter), Geldrop-Mierlo

Vivianne van Wieren
-Kraayvanger, Veldhoven

Andrew Harijgens,
Helmond

Hans Ubachs, Best

Ralf Stultiëns,
Nuenen

Piet Machielsen,
Oirschot

Liesbeth Sjouw,
Waalre

Jos de Bruin,
Son en Breugel

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE IN 2022 DOEN?

A. Stimuleren complementair aanbod

In het Stedelijk Gebied Eindhoven zijn diverse voorzieningen & evenementen complementair aan elkaar, zoals voorzieningen en evenementen met verschillende omvang en/of voor diverse doelgroepen. Denk aan theaters of sportvoorzieningen die gericht zijn op een specifieke doelgroep. Binnen de samenwerking willen we het veld stimuleren om de complementariteit van hun aanbod te vergroten. Het gaat dan met name om huidige voorzieningen. In 2022 gaan we daarmee starten door aanbieders (groot en klein) samen te brengen in netwerkbijeenkomsten. We willen ze zelf uitdagen om kennis uit te wisselen, onderling meer verbinding te zoeken (bijvoorbeeld bij aflopende exploitatietermijnen en andere overeenkomsten) en samen kansen te pakken om het totaalaanbod te vergroten. Bijvoorbeeld door gelijktijdig hetzelfde thema op te pakken. De vraag is: wat missen we nog in het stedelijk gebied en wat is er nodig en mogelijk? Het vormgeven van de uiteindelijke samenwerking is aan partijen zelf.

Bestuurlijk trekker:

Hans Ubachs & Vivianne van Wieren-Kraayvanger

B. Meer doen met groen

De natuur ingaan is enorm belangrijk voor het welzijn van onze inwoners. Tijdens de coronaperiode hebben we gezien hoe belangrijk een toegankelijk aanbod aan natuurgebieden en cultuurlandschappen in de nabije omgeving is. Het unieke aan het stedelijk gebied is de combinatie van groene en stedelijke voorzieningen dicht bij elkaar. De gemeenten in het SGE willen het natuuraanbod graag een kwaliteitsslag geven door het aanbod beter met elkaar te verbinden en ontsluiten. Ook verkennen we mogelijkheden voor alternatief gebruik van deze gebieden. We denken bijvoorbeeld aan het gezamenlijk doorontwikkelen en verbinden van wandel-, fiets-, MTB-, en ruiternetwerken. Deze actie start in 2022 met het in kaart brengen van het bestaande lokale recreatief beleid en initiatieven op het gebied van landschap en natuur. Vanuit deskresearch gaan we in gesprek met stakeholders om uiteindelijk tot een uitvoeringsplan te komen om "Meer te doen met groen".

Bestuurlijk trekker:

Jos de Bruin

STEDELIJK GEBIED!

C. Verkennen van een locatie voor grootschalige outdoor evenementen

Het Stedelijk Gebied Eindhoven en ook de regio daaromheen beschikt nu niet over een goed ontsloten en adequaat toegeruste locatie voor grootschalige concerten en andere outdoor events. Dat terwijl hier vanuit de regio een sterke behoefte uit spreekt; we staan samen aan de lat om topvoorzieningen in de regio te laten ontwikkelen. Goed ontsloten houdt in dat de locatie zowel via de weg als via het openbaar vervoer goed bereikbaar is, zonder dat voor afzonderlijke evenementen bijzondere infrastructurele voorzieningen moeten worden getroffen. Adequaat toegerust houdt in dat de outdoor eventlocatie open staat voor gebruik door wisselende event-organisatoren met vrije keuze van leveranciers. De SGE-gemeenten starten in 2022 met het verkennen van de wenselijkheid en haalbaarheid van een dergelijke locatie voor de organisatie van grootschalige outdoor evenementen. In de eerste helft van 2022 voeren we gesprekken met marktpartijen om de behoefte nader te specificeren en stellen we een programma van eisen op. We bakenen af wat we onder “grootschalig” verstaan en of er naast XXL ook nog andere outdoor eventlocaties in beeld komen: XL- en L-locaties. Aan de hand van het programma van eisen wordt in de 2e helft van 2022 in beeld gebracht of er potentieel geschikte locaties in onze regio zijn en beoordelen we deze op haalbaarheid

Bestuurlijk trekker:

Monique List

D. Zichtbaar maken van cultuurhistorisch aanbod

Ons stedelijk gebied is rijk aan cultuurhistorie wat een uitgelezen kans biedt om hierin onze krachten te bundelen. In 2022 inventariseren we welke voorzieningen en evenementen in relatie tot cultuurhistorie passen bij ons gezamenlijke regioprofiel en welke cultuurhistorische thema's kansen bieden voor gezamenlijke marketing (door bestaande marketingorganisaties) voor onze regio. Eind 2022 starten we met deze gezamenlijk marketing via onder andere de RegioRadar Eindhoven.

Bestuurlijk trekker:

Piet Machielsen

E. Verwerven van financiële middelen voor regionale V&E

De (door)ontwikkeling van een hoogstaand en toegankelijk V&E-aanbod vergt middelen en capaciteit. Het aanspreken van nieuwe (structurele) gelden is van belang om dat mogelijk te kunnen maken. In het eerste deel van 2022 starten we daarom met het verkennen van subsidies voor onze gezamenlijke acties. We gaan daarvoor externe expertise inhuren. Het streven is om in het tweede deel van het jaar een aantal van onze gezamenlijke acties op te kunnen starten met behulp van externe financiering.

Bestuurlijk trekker:

Ralf Stultiëns

STEDELIJK GEBIED!

F. Aanvullende samenwerkingsprojecten (lopende projecten)

Project Brainport Financieringsregeling regionale voorzieningen

De SGE projecten, die in het kader van de Regiodeal Brainport Financieringsregeling regionale voorzieningen, middelen hebben ontvangen blijven we monitoren op voortgang. De looptijd van de subsidieregeling is tot eind 2022. Het gaat daarbij om het gezamenlijke Kunstroutenetwerk, het Vincentre in Nuenen en Sportpark de Braak in Helmond. Binnen het Portefeuillehoudersoverleg agenderen we de voortgang en kijken we specifiek naar de regionale doelen die met de projecten zijn beoogd.

Bestuurlijk trekker:

Rob van Otterdijk

Internationalisering aanbod

In 2022 continueren we de samenwerking met Uit in Eindhoven Regio (UER) in het kader van het regioplatform genaamd RegioRadar Eindhoven. Dit doen we als negen gemeenten samen met de andere gemeenten in Zuidoost-Brabant in de vorm van het uitdragen van de projectdoelstellingen en het actueel houden van het bestuurlijk draagvlak. De SGE gemeenten die in 2021 nog niet aangesloten zijn op het platform doen dat in 2022.

Bestuurlijk trekker:

Liesbeth Sjouw

DOORKIJK 2023 EN VERDER

De strategie Groots! is opgesteld voor de lange termijn en vormt ook voor de komende jaren ons kader. Het bijbehorende Uitvoeringsprogramma is de basis om jaarlijks acties te prioriteren voor het SGE Jaarprogramma. Het Uitvoeringsprogramma is een dynamisch document waardoor er voor de Portefeuillehouders Voorzieningen & Evenementen ruimte blijft voor trends, ontwikkelingen en kansen waar zij op in willen spelen.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

HOOFDSTUK 4

RUIMTE

STEDELIJK GEBIED!

INLEIDING

Onze samenwerking binnen het thema Ruimte is volop in ontwikkeling. In de *Samenwerkingsagenda 2018-2025* is het thema gepositioneerd als faciliterend, waarin vooral het delen en (vrijblijvend) afstemmen van ruimtelijke ontwikkelingen centraal staat. De praktijk van vandaag vraagt om meer gezamenlijke regie op de verstedelijking van ons stedelijk gebied. Hieraan hebben we invulling gegeven in het *'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven'*. Naast het blijvende faciliterende karakter, neemt het komend jaar de realisatie van het akkoord een belangrijke plaats in. Met de afspraken in dit Jaarprogramma geven we hier invulling aan.

WAT HEBBEN WE IN 2021 GEDAAN?

Het afgelopen jaar stond in het teken van het maken van het *'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven'* als vervolg op het in 2020 uitgevoerde MIRT-onderzoek *'Verstedelijking en bereikbaarheid Brainport Eindhoven'*. Het document bevat een gedeelde inhoudelijke visie op het stedelijk gebied en concrete afspraken ten aanzien van verstedelijking. Het is een belangrijke mijlpaal in de samenwerking tussen onze negen gemeenten, de provincie Noord-Brabant en het Rijk. Doordat de kabinetsformatie lang op zich liet wachten, zal een handtekening onder het akkoord pas begin 2022 gezet worden. De verbinding tussen ons Stedelijk Gebied Eindhoven en de andere subregio's in Zuidoost-Brabant is verder vormgeven in 2021. Dit hebben we gedaan op een eenvoudige en pragmatische manier, in de vorm van het activeren van het bestuurlijk en ambtelijk netwerk. Hiervoor hebben we vanuit onze samenwerking het initiatief genomen voor bijeenkomsten om proces en inhoud van ons Verstedelijkingsakkoord en de drie Ontwikkelstrategieën van de andere subregio's af te stemmen en samen een werkatelier voor de Ontwikkelstag van december voor te bereiden. Tot slot mag het Van Gogh National Park niet onvermeld blijven. Binnen het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte hebben we eerder al besloten samen te participeren in het project. In 2021 hebben we gezamenlijk zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau een afvaardiging deel laten nemen aan de bestuurlijke en ambtelijke werkgroep.

LEDEN VAN HET PORTEFEUILLEHOUDERSOVERLEG RUIMTE

Piet Machielsen
(voorzitter), Oirschot

Jan van Burgsteden,
Waalre

Ad van den Oever,
Veldhoven

Gaby van den
Waardenburg, Helmond

Marc van Schuppen,
Best

Caroline van Brakel,
Nuenen

Yasin Torunoglu,
Eindhoven

Marc Jeucken,
Geldrop-Mierlo

John Frenken,
Son en Breugel

STEDELIJK GEBIED!

WAT GAAN WE IN 2022 DOEN?

A. Strategisch samenwerken aan verstedelijking

1. Ondertekenen 'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven'

Ons stedelijk gebied is een slimme en innovatieve regio die hard groeit. De afgelopen jaren zijn er vele duizenden banen bijgekomen en de verwachting is dat deze groei de komende jaren onverminderd doorzet. Dit brengt kansen en uitdagingen met zich mee. Hoe deze groei eruitziet is een keuze en de hoofdlijnen daarvoor zijn opgenomen in het 'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven'. Begin 2022 gaan we het akkoord ondertekenen, samen met

- De provincie Noord-Brabant
- De ministeries van Binnenlandse Zaken (BZK), Infrastructuur en Waterstaat (I&W), Economische Zaken (EZK) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

De waterschappen Aa en Maas en De Dommel onderzoeken nog op welke wijze zij het akkoord gaan ondersteunen. Mocht ondertekening te lang op zich laten wachten, dan bespreken we binnen ons Portefeuillehoudersoverleg Ruimte hoe we hiermee om willen gaan.

Bestuurlijk trekker: Yasin Torunoglu

2. Maken van duidelijke afspraken over de uitvoering

Na ondertekening van het 'Verstedelijkingsakkoord Stedelijk Gebied Eindhoven' start de uitvoering. Veel afspraken zijn al belegd bij één van de ondertekenende partijen, het is duidelijk wie waarvoor aan de lat staat. Zo stuurt de gemeente Eindhoven o.a. op de bouw van ca. 21.000 woningen binnen de Ring en de gemeente Helmond maakt o.a. werk van het realiseren van meer kwaliteit en draagkracht in haar eigen centrum. Voor zover dat nog niet bekend is, benutten we de eerste maanden van het jaar om hierover binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven afspraken verder te operationaliseren. Dit betreft de afspraken in het akkoord waar Rijk en Provincie niet direct een rol hebben in de uitvoering. Ook is het belangrijk dat we duidelijk de verbinding (blijven) leggen of versterken met andere structuren die ondersteunend dan wel bepalend kunnen zijn voor de verdere verstedelijking, zoals het mobiliteitsnetwerk.

Bestuurlijk trekker: Piet Machielsen

STEDELIJK GEBIED!

3. Monitoring en actualisatie Verstedelijkingsakkoord

Ook gaan we de voortgang van de afspraken uit het Verstedelijkingsakkoord waar Rijk en Provincie niet direct een rol hebben in de uitvoering, monitoren. Realiseren we als samenwerkende gemeenten wat we hebben afgesproken? Werken de afspraken ook voldoende door binnen de andere thema's van onze samenwerking? Deze informatie gebruiken we om de integraliteit binnen onze eigen samenwerking te verbeteren en is tevens waardevolle input voor de jaarlijkse herijking van het Verstedelijkingsakkoord, waarin we de regionaal verbindende rol van het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte in 2021, in 2022 doorzetten. De gemeente Eindhoven is namens de regio de primaire gesprekspartner van het Rijk als het gaat om het Verstedelijkingsakkoord.

Bestuurlijk trekker:

Yasin Torunoglu

B. Ruimte als verbindend en faciliterend thema

1. Regionale 'Dag van de Ruimte'

We organiseren in 2022 als experiment twee keer de 'Regionale dag van de Ruimte': een brede bijeenkomst waarbij we 'de buitenwereld' in onze samenwerking brengen. We verbinden actief partijen aan maatschappelijke vraagstukken die over de volle breedte van de agenda van het Stedelijk Gebied Eindhoven kunnen gaan. Het was interessant geweest om in een dergelijke bijeenkomst eens de ideeën voor een programmering bedrijventerreinen te bespreken of het Verstedelijkingsakkoord SGE. Hiermee komen we tegemoet aan de wens om andere thema's te faciliteren, meer integraal samen te werken, de interne samenhang te versterken én de wens van andere subregio's en externe partijen om beter bij de samenwerking betrokken te worden.

We kunnen de dag ook wederkerig maken. Deze brede aanpak is namelijk ook aantrekkelijk voor andere partijen zoals het waterschap of het bedrijfsleven om het podium te pakken en relevante ontwikkelingen met (andere) overheden te delen. Uiteraard kunnen we ook interessante sprekers uitnodigen die voor meerdere SGE thema's relevant zijn. Een dergelijke bijeenkomst waar over de volle breedte partijen uitgenodigd worden en we het netwerk stimuleren, hebben we nog niet in de regio.

De exacte opzet en invulling wordt begin 2022 nog nader uitgewerkt, maar de volgende uitgangspunten zijn belangrijk:

- Per bijeenkomst bekijken we specifiek wat het doel is en wie we uitnodigen en of de nadruk meer op intern de samenhang en samenwerking versterken ligt of dat we juist externe partijen nodig hebben of allebei. Externe partijen waar we aan denken en die altijd een 'standing invitation' hebben zijn woningcorporaties, waterschappen, provincie, bedrijfsleven, ministeries, rijkswaterstaat, provincie en andere subregio's in Zuidoost-Brabant. Per keer kunnen we ook afspraken maken wie welk onderdeel van de organisatie op zich neemt.

STEDELIJK GEBIED!

- We zijn kritisch op het programma. Per bijeenkomst zullen 2 bestuurlijk trekkers namens het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte het voortouw nemen in het maken van het programma. Zij houden de uitgangspunten in acht. Het programma of een spreker moet relevant zijn voor een brede doelgroep en er mag geen vastgesteld beleid of mooie bouwplannen gepresenteerd worden. Naast informatie-uitwisseling is het gesprek namelijk ook altijd onderdeel van de dag.
- De werkvorm van de bijeenkomst kan iedere keer anders zijn maar moet wel voldoen aan de wens om interactie, gesprek en verrijking te faciliteren. De dag is een plek voor inspiratie, uitwisseling en dialoog, niet van formele standpunten innemen.

Bestuurlijk trekker: wisselend per bijeenkomst (estafette model)

2. We trekken gezamenlijk op bij het maken van de bovenlokale Omgevingsagenda en vertegenwoordigen het SGE bij de voorbereiding van de regionale Omgevingsdag

Van buiten wordt er steeds meer een beroep gedaan op de gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven om een afgestemd ruimtelijk geluid te laten horen. Een voorbeeld hiervan is de Omgevingsdag die twee keer per jaar op initiatief van de provincie Noord-Brabant wordt georganiseerd. Deze tafel is bedoeld om waar nodig als provincie, waterschap en gemeenten de realisatiekracht te versterken. De voorzitter van ons Portefeuillehoudersoverleg Ruimte is lid van het bestuurlijk team dat sturing geeft aan zowel de voorbereiding van het Regionaal Omgevingsoverleg als de totstandkoming van de omgevingsagenda. Ons Portefeuillehoudersoverleg Ruimte vervult een verbindende en coördinerende rol in het proces om als gemeenten in het stedelijk gebied tot de gevraagde gezamenlijke en afgestemde inbreng te komen. Hiervoor leggen we nadrukkelijk ook verbinding met de overige thema's binnen onze samenwerking.

Bestuurlijk trekker: Piet Machiels en/of Yasin Toronoglu

3. We nemen een actieve rol in de coördinatie en afstemming met andere subregio's

De verbinding tussen ons Stedelijk Gebied Eindhoven en de andere subregio's in Zuidoost-Brabant op het gebied van Ruimte willen we verder vormgeven in 2022. Dit doen we op een eenvoudige en pragmatische manier, in de vorm van het actief houden van het bestuurlijke en ambtelijke netwerk. Wij willen met de andere subregio's bespreken of ze ook capaciteit kunnen en willen inzetten voor de organisatie.

Bestuurlijk trekker: Piet Machiels

STEDELIJK GEBIED!

C. Aanvullende projecten

1. Samen nemen we deel aan het Van Gogh Nationaal Park

Het Van Gogh Nationaal Park is een sterk merk met internationale aantrekkingskracht. Het doel voor de lange termijn is om een toekomstbestendige, integrale en kwalitatief hoogwaardige gebiedsontwikkeling te realiseren met perspectief richting 2030. De gemeenten van het Stedelijk Gebied Eindhoven liggen allemaal binnen het beoogde park en hebben daarom eind 2020 de samenwerkingsovereenkomst getekend. In 2022 geven we uitvoering aan de overeenkomst en leveren we een actieve bijdrage op bestuurlijk en ambtelijk niveau aan de ontwikkeling van het Van Gogh National Park. We opereren hierbij als collectief en laten een afgestemd geluid horen.

Bestuurlijk trekker:

Piet Machielsen

2. We werken aan een integrale afweging van het elektriciteitsnetwerk

Veel ambities van onze regio hebben invloed op het elektriciteitsnetwerk. Denk hierbij aan ambities op het gebied van duurzame energie, bedrijventerreinen en wonen. De capaciteit op het netwerk is echter beperkt, waardoor realisatie van de ambities onder druk komen te staan. Daarvoor gaan we enerzijds onze geplande energievraag in kaart brengen en anderzijds kijken naar oplossingen zoals innovatie, wetgeving en het versterken van het energienetwerk. Dit vormt dan de basis voor een integrale afweging. We doen dit samen met de Portefeuillehoudersoverleggen Wonen en Economie en het bestuurlijk overleg RES van de Metropoolregio Eindhoven (subregio SGE). Uiteraard wordt goed afgestemd met andere relevante netwerken over wie wat doet. Een belangrijke speler hierin is de Metropoolregio Eindhoven.

Bestuurlijk trekker:

Piet Machielsen

3. We werken mee aan het opstellen van een verstedelijkingsstrategie Stedelijk Brabant

In 2020 zijn we op initiatief van het Rijk en provincie Noord-Brabant begonnen met het opstellen van een verstedelijkingsstrategie voor de stedelijke regio's van Noord-Brabant. De strategie is gericht op een gezamenlijke ruimtelijke koers voor het stedelijk gebied. Uitgangspunt hierin voor de SGE-regio zijn de uitkomsten van het MIRT-onderzoek Brainport en het verstedelijkingsakkoord. Samen met de andere partners en subregio's bezien we of een gezamenlijke strategie leidt tot aanvullingen. Het is belangrijk om de werkzaamheden m.b.t. de Omgevingsdag, de omgevingsagenda, de coördinatie subregio's en de Verstedelijkingsstrategie integraal op te pakken en op elkaar af te stemmen.

Bestuurlijk trekker:

Gaby van den Waardenburg

DOORKIJK 2023 EN VERDER

Naar verwachting gaat de uitvoering van het Verstedelijkingsakkoord ook verder in 2023.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

**TOTAAL
OVERZICHT**

STEDELIJK GEBIED!

TOTAALOVERZICHT

In dit overzicht zijn de besluitvormingsmomenten en de momenten waarop u als raadslid betrokken of geïnformeerd wordt opgenomen. Het gaat hier om momenten die plaatsvinden aanvullend aan het jaarverslag. In maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Dit heeft mede invloed op de fase waarin we op dit moment in de samenwerking zitten, namelijk het werken aan een geactualiseerde Samenwerkingsagenda voor de periode 2022-2026. Een nieuwe agenda bepaalt ook hoeveel nieuwe visies e.d. naar de raden komen in een jaar.

Planning	Thema	Onderwerp	Specificatie	Besluitvorming/ Communicatie
1e helft van 2022	Alle thema's	n.v.t.	n.v.t.	Via het jaarverslag wordt u geïnformeerd over de stand van zaken binnen de vier thema's Economie, Wonen, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte en de resultaten van 2021.
2e helft van 2022	Alle thema's	Geactualiseerde samenwerkingsagenda 2022-2026		Ter besluitvorming naar gemeenteraden
1e helft van 2022	Economie	Kantorenprogrammering		Ter informatie naar de gemeenteraden
2e helft van 2022	Economie	Visie en een programma op de kwaliteit van onze bedrijventerreinen		Ter informatie naar de gemeenteraden
1e helft van 2021	Ruimte	Verstedelijkingsakkoord		Ter informatie naar de gemeenteraden

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

BIJLAGE 1

STEDELIJK GEBIED!

BIJLAGE 1: ZELFSTANDIGE TAKEN WERKGROEP GREX

Vennootschapsbelasting

Sinds enkele jaren dienen gemeenten ook Vennootschapsbelasting (Vpb) af te dragen. Met name heeft dit betrekking op de gemeentelijke bouwgrondexploitatie en het gemeentelijk kostenverhaal. De invoering heeft veel impact gehad op de ambtelijke inzet bij gemeenten hiervoor en op de kosten van gebiedsontwikkeling. Ervaringen worden binnen de werkgroep Grex gedeeld.

Invoering Omgevingswet en Aanvullingswet grondeigendom

De beoogde inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is, na meerdere keren uitstel, nu vastgelegd op 1 juli 2022. De Werkgroep Grex is nauw betrokken geweest met de wetgeving hieromtrent, met name ten aanzien van het gemeentelijk kostenverhaal (w.o. het verhaal van Bovenwijkse Voorzieningen en de Bovenplanse Verevening) is hierover contact geweest met o.a. (leden van) de Tweede Kamer, de VNG en het IPO. Dit heeft geleid tot extra mogelijkheden van kostenverhaal voor de Nederlandse gemeenten. Na vaststelling van de wetgeving hieromtrent wordt binnen de werkgroep de implementatie ervan samen opgepakt en de ervaringen gedeeld. Voor het delen van kennis en ervaringen over het gemeentelijk kostenverhaal en de nieuwe Omgevingswet bestaat een ambtelijke Werkgroep kostenverhaal.

Kennisuitwisseling contracteren met marktpartijen

Door afstemming binnen de werkgroep over contracteren met marktpartijen wordt kennis gedeeld en worden veel inhoudelijke aspecten van gebiedsontwikkeling gezamenlijk (uit)gedragen. Hiervoor is een ambtelijke werkgroep opgericht.

Overzicht grondprijzen, tarieven voor het gemeentelijk kostenverhaal en de parameters voor de gemeentelijke grondexploitatie

De werkgroep houdt een regionaal overzicht van deze prijzen, tarieven en parameters bij en deelt deze op gezette tijden met de betrokken ambtelijke overleggen en Portefeuillehoudersoverleggen.